

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები **განმარტება** მეთოდოლოგიური განმარტებები

მაკროეკონომიკური პროგნოზირების

მოდელის შესახებ

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მომზადებულია საქართველოს პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის მიერ

2016 წელი

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მეთოდოლოგიური განმარტებები

მოკლე მიმოხილვა

პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის მიერ შემუშავებული მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მოდელი ეყრდნობა საერთაშორისო სავალუტო ფონდის (International Monetary Fund) ფინანსური პროგრამირებისა და პოლიტიკის მოდელის სტრუქტურას, რომელიც ეკონომიკური თეორიებიდან გამომდინარე ერთმანეთთან აკავშირებს ოთხ ძირითად სექტორს:

- რეალური სექტორი
- ფისკალური სექტორი
- საგარეო სექტორი
- მონეტარული სექტორი

საბიუჯეტო ოფისის მაკროეკონომიკურ მოდელში აღნიშნულ სექტორებს შორის კავშირები წარმოდგენილია განტოლებების სახით, რომელიც იყოფა სამ ძირითად ჯგუფად:

1. **საადრიცხვო იგივეობა:** მოიცავს ისეთ განტოლებებს, რომლებიც ასახავს სახელმწიფო ანგარიშსწორების იგივეობებს. მაგალითად, მთლიანი შიდა პროდუქტი უტოლდება მოხმარების, ინვესტიციების, სახელმწიფო დანახარჯებისა და წმინდა ექსპორტის ჯამს.
2. **ეკონომეტრიკული განტოლებები:** ასახავს კავშირებს ცვლადებს შორის რომელიც ეყრდნობა ეკონომიკურ მოდელებს. მაგალითად, სამომხმარებლო ხარჯების განტოლება ეყრდნობა დაშვებას, რომ რეალურ მშპ-სა და სესხების რეალურ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთს გავლენა აქვს სამომხმარებლო ხარჯების მოცულობაზე. ამასთან აღსანიშნავია, რომ ეკონომიკური განტოლებების შესადგენად გამოყენებულია ისეთი ეკონომიკური მოდელები, როგორცაა, ავტორეგრესიული მცოცავი საშუალოს მოდელი, ვექტორული ავტორეგრესია, შეზღუდული ვექტორული შეცდომის შესწორების მოდელი, უმცირეს კვადრატთა მეთოდის შეცდომის შესწორების მოდელი, ბაიესიანური ვექტორული ავტორეგრესიის მეთოდი და დროში ცვალებადი პარამეტრების მოდელი. ამასთანავე, მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მოდელში დაშვებები გაკეთებულია 51 მაკრო-ფისკალურ ცვლადზე, საიდანაც 16 ეგზოგენური დაშვებაა, 31 წარმოადგენს მაკრო-ეკონომეტრიკული მოდელებიდან მიღებულ შეფასებებს (25 მოდელიდან მიღებული შედეგებია, ხოლო 6 მათზე დაფუძნებული ტექნიკური განტოლებები) და 4 ცვლადის დაშვება გაკეთებულია ექსპერტული შეფასების საშუალებით.
3. **ტექნიკური განტოლებები:** მოიცავს კავშირებს ცვლადებს შორის, რომელიც ეყრდნობა წარსული მონაცემებიდან და სტილიზირებული ფაქტებიდან გაკეთებულ დაშვებებს. მაგალითად, მომსახურების ექსპორტის პროგნოზული მონაცემი ეყრდნობა დაშვებას, რომ მომსახურების ექსპორტის წილი მთლიანი ექსპორტის მოცულობაში უტოლდება ბოლო სამი წლის წილის საშუალოს.

მონაცემთა ბაზა

მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მოდელი ეყრდნობა 1996Q1-2015Q3 წლების კვარტალურ მონაცემებს. მონაცემთა ბაზა შედგენილია შემდეგი ორგანიზაციების მიერ წარმოდგენილი მონაცემებით.

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური - რეალური სექტორის ცვლადები

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ფისკალური სექტორის ცვლადები

საქართველოს ეროვნული ბანკი - საგარეო სექტორისა და მონეტარული სექტორის ცვლადები

რეალური სექტორი

<p>რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტი</p> <p>რეალური მშპ-ს საპროგნოზო მაჩვენებლის გაანგარიშება ეყრდნობა მშპ-კომპონენტების საპროგნოზო მოცულობებსა და ასევე ექსპორტიორი ქვეყნების მოსალოდნელი რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპებს.</p>	<p>მოხმარება კერძო</p> <p>კერძო მოხმარების პროგნოზირება ითვალისწინებს რეალური მშპ-სა და რეალური საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გავლენას მოხმარებაზე.</p>
	<p>ინვესტიციები კერძო</p> <p>კერძო ინვესტიციების პროგნოზირება ითვალისწინებს რეალური მშპ-სა და რეალური საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გავლენას ინვესტიციების მოცულობაზე.</p>
	<p>სახელმწიფო დანახარჯები</p> <p>სახელმწიფო დანახარჯების საპროგნოზო მონაცემები აღებულია ეგზოგენურად ფინანსთა სამინისტროს მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციით.</p>
	<p>წმინდა ექსპორტი=იმპორტი-ექსპორტი</p> <p>იმპორტის პროგნოზირება ითვალისწინებს რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსის და აბსორბციის (მოხმარებისა და ინვესტიციების ჯამი) გავლენას იმპორტის მოცულობაზე.</p>

- $Y_t = YR_t * Defi_t$
- $YR_t = f(YTP_t, TPSHx_t, VAR_{comp})$
- $C_t = C_t^p + C_t^g$
- $CR_t = CR_t^p + CR_t^g$
- $C_t^g = COE_t + UGS_t$
- $C_t^p = CR_t^p * CPI_t$
- $CR_t^p = f(YR_t, IRLR_t)$
- $CR_t^g = C_t^g * CPI_t$
- $I_t = I_t^p + I_t^g$
- $I_t^g = ANA_t$
- $I_t^p = IR_t^p * CPI_t$
- $IR_t^p = f(YR_t, IRLR_t)$
- $IMR_t = f(RABS_t, REER_t)$
- $REER_t = f(NFA_t, TOT_t)$
- $TOT_t = EPI_t / IPI_t$
- $EPI_t = Defi_t$
- $IPI_t = (C_t^p + C_t^g + I_t^p + I_t^g + EX_t - Y_t) / (CR_t^p + CR_t^g + IR_t^p + IR_t^g + EXR_t - YR_t)$
- $EXR_t = EX_t / EPI_t$

19. $RABS_t = ABS_t / CPI_t$
20. $ABS_t = C_t + I_t$
21. $IMR_t = CR_t + IR_t + EXR_t - YR_t$
22. $IM_t^G = \text{average} \left(\frac{IM_{t-1}^G}{IM_{t-1}}, \frac{IM_{t-2}^G}{IM_{t-2}}, \frac{IM_{t-3}^G}{IM_{t-3}}, \frac{IM_{t-4}^G}{IM_{t-4}} \right) * IM_t$
23. $IM_t^S = IM_t - IM_t^G$
24. $EX_t = Y_t - C_t - I_t + IM_t$
25. $EX_t^G = \text{average} \left(\frac{EX_{t-1}^G}{EX_{t-1}}, \frac{EX_{t-2}^G}{EX_{t-2}}, \frac{EX_{t-3}^G}{EX_{t-3}}, \frac{EX_{t-4}^G}{EX_{t-4}} \right) * EX_t$
26. $EX_t^S = EX_t - EX_t^G$
27. $YPC_t = Y_t / POP_t$
28. $POP_{t+1} = POP_t$

ფისკალური სექტორი

ნაერთი ბიუჯეტი

შემოსავლები

საგადასახადო შემოსავლები

საშემოსავლო გადასახადი	საშემოსავლო გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებლის გაანგარიშება ეყრდნობა რეალური მშპ-სა და სფი-ის გავლენას მის მოცულობაზე.
მოგების გადასახადი	მოგების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებლის გაანგარიშება ეყრდნობა რეალური მშპ-სა და სფი-ის გავლენას მის მოცულობაზე.
ქონების გადასახადი	ქონების გადასახადის პროგნოზირება ეყრდნობა რეალური მშპ-სა და სფი-ის გავლენას ქონების გადასახადის მოცულობაზე.
დამატებული ღირებულების გადასახადი	დღგ-ს პროგნოზირება ეყრდნობა რეალური მოხმარებისა და სფი-ის გავლენას დღგ-ს მოცულობაზე.
იმპორტის გადასახადი	იმპორტის გადასახადის პროგნოზირება ითვალისწინებს იმპორტის მოცულობისა და რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსის გავლენას.
აქციზი	აქციზის გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებლის გაანგარიშება ითვალისწინებს რეალური მოხმარების გავლენას.

სხვა შემოსავლები

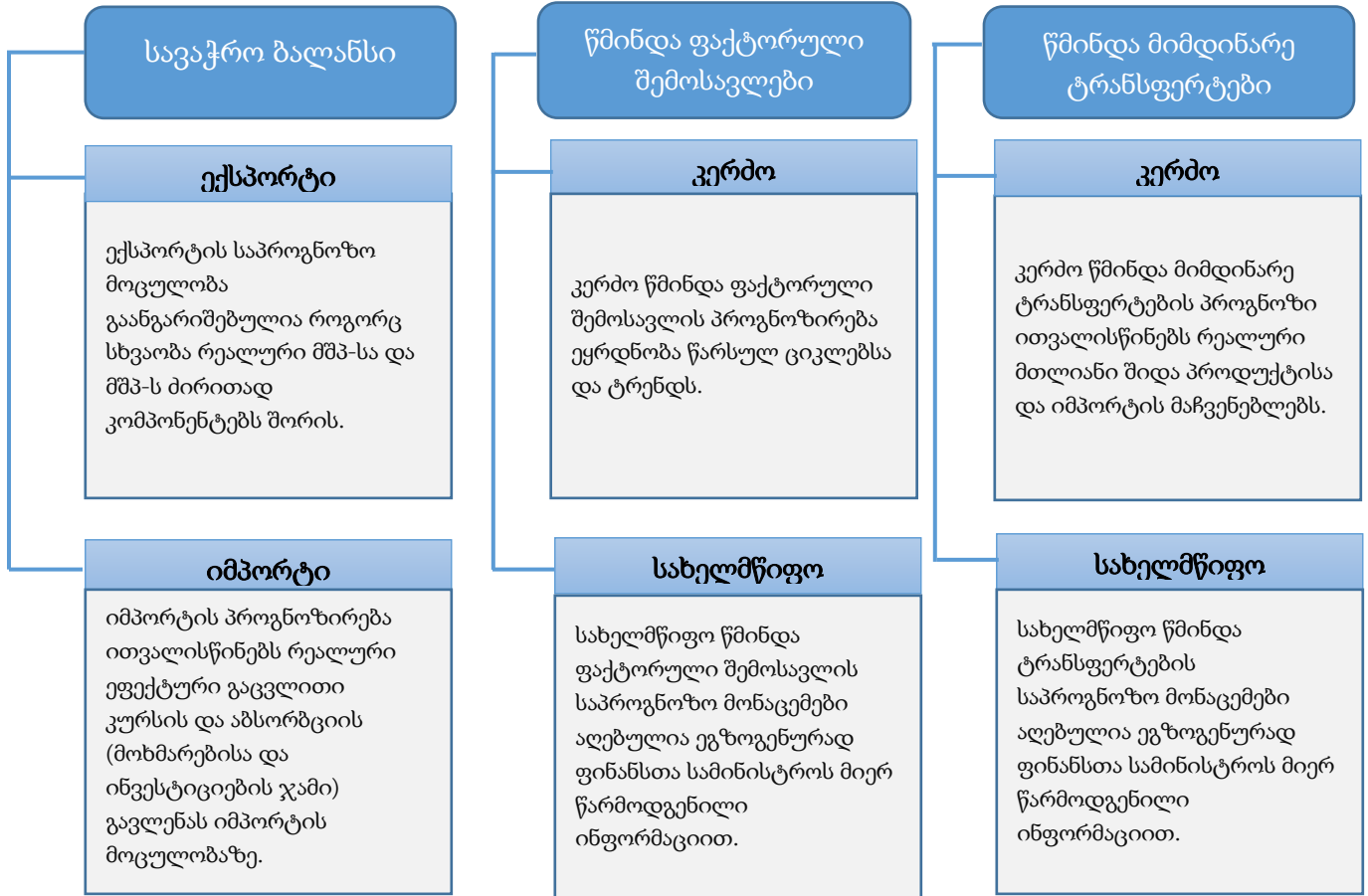
სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლის გაანგარიშება ითვალისწინებს რეალური მშპ-სა და სფი-ის გავლენას სხვა შემოსავლების მოცულობაზე.

* ნაერთი ბიუჯეტის ხარჯების, არაფინანსური აქტივების წმინდა ზრდის და დაფინანსების წყაროების საპროგნოზო მოცულობები აღებულია ეგზოგენურად ფინანსთა სამინისტროს მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციის საფუძველზე.

29. $TRG_t = TR_t + GR_t$
30. $TR_t = TXR_t + OR_t$
31. $OR_t = f(YR_t, CPI_t)$
32. $TR_t = VAT_t + PIT_t + CIT_t + EXT_t + RET_t + ID_t + OT_t$
33. $VAT_t = f(CR_t, CPI_t)$
34. $PIT_t = f(YR_t, CPI_t)$
35. $CIT_t = f(YR_t, CPI_t)$
36. $EXT_t = f(CR_t)$
37. $RET_t = f(YR_t, CPI_t)$
38. $ID_t = f(IM_t, REER_t)$
39. $OT_t = f(YR_t, CPI_t)$
40. $EXP_t = COF_t + UGS_t + INT_t + SUB_t + GRA_t + SB_t + OE_t$
41. $INT_t = INT_t^d + INT_t^e$
42. $NOB_t = TRG_t - EXP_t$
43. $NANA_t = ANA_t + DNA_t$
44. $NLB_t = NOB_t - NANA_t$
45. $NAFA_t = NAFA_t^d + NAFA_t^f$
46. $NIL_t = NIL_t^d + NIL_t^f$
47. $NCSC_t = NCSC_t^{cb} + NCSC_t^{com}$
48. $NCSC_t^{cb} = NLB_t - NAFA_t + NIL_t - NCSC_t^{com}$

საგარეო სექტორი

მიმდინარე ანგარიში

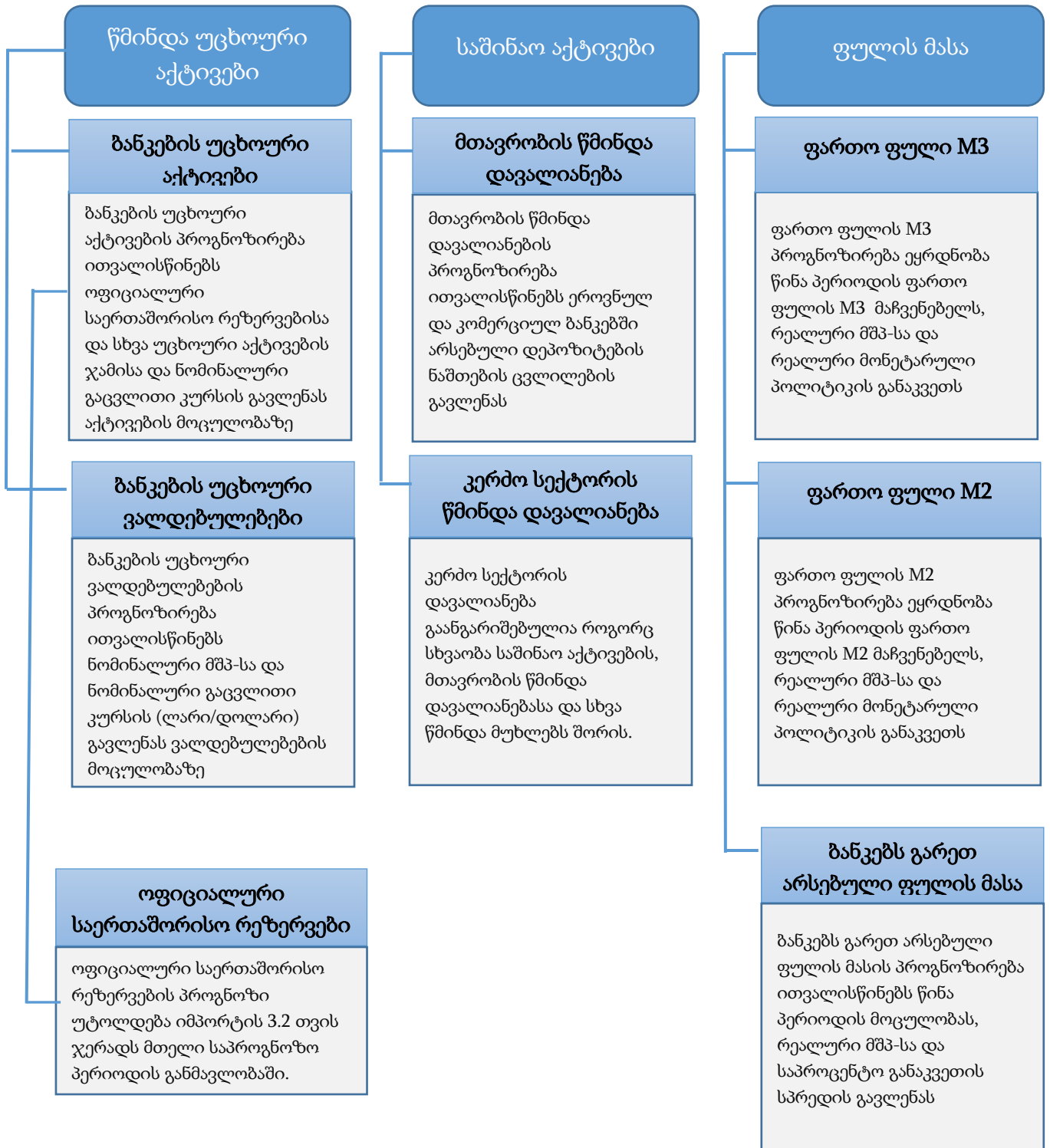

კაპიტალის და ფინანსური ანგარიში

<p>სახელმწიფო სექტორი</p>	<p>კერძო სექტორი</p>	<p>საბანკო სექტორი</p>	<p>რეზერვების ობლიგაცია</p>
<p>სახელმწიფო სექტორის საპროგნოზო მაჩვენებელი გაანგარიშებულია როგორც სხვაობა წმინდა საგარეო ვალდებულებების ზრდასა და წმინდა საგარეო ფინანსური აქტივების ზრდას შორის.</p>	<p>კერძო სექტორის საპროგნოზო მაჩვენებელი ითვალისწინებს რეალური მშპ-ს და სახელმწიფო ინვესტიციების გავლენას.</p>	<p>საბანკო სექტორის საპროგნოზო მოცულობა გაანგარიშებულია როგორც სხვაობა კაპიტალის და ფინანსურ ანგარიშსა და მის კომპონენტებს შორის.</p>	<p>რეზერვების ცვლილების საპროგნოზო მაჩვენებელი გაანგარიშებულია ოფიციალური საერთაშორისო რეზერვების ცვლილებით.</p>

49. $TB_t = EX_t - IM_t$
50. $NFI_t = NFI_t^p + NFI_t^g$
51. $NFI_t^g = INT_t^e$
52. $NFI_t^p = f(\text{ARMA})$
53. $TRI_t = TRI_t^p + TRI_t^g$
54. $TRI_t^g = GR_t - GRA_t$
55. $TRI_t^p = f(YR_t, IM_t)$
56. $CAB_t = TB_t + NFI_t + TRI_t$
57. $CAB_t = KB_t$
58. $KB_t = NCF_t^p + NCF_t^g + NCF_t^{bs} + \% \Delta R_t$
59. $NCF_t^p = f(YR_t, I_t^g)$
60. $NCF_t^g = NIL_t^f$
61. $\% \Delta R_t = f(GIR_t)$
62. $NCF_t^{bs} = KB_t - NCF_t^p + NCF_t^g - \% \Delta R_t$

მონეტარული სექტორი

ინფლაცია

მშპ-ს დეფლატორი

მშპ-ს დეფლატორის პროგნოზირება ითვალისწინებს წინა პერიოდის მშპ დეფლატორის სიდიდეს, გამოშვების გაპის, ლარი/დოლარის რეალური გაცვლითი კურსისა და მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის გავლენას მშპ-ს დეფლატორის სიდიდეზე.

სფი ინფლაცია

სფი ინფლაციის პროგნოზირება ითვალისწინებს წინა პერიოდის ინფლაციის სიდიდეს, გამოშვების გაპისა და ლარი/დოლარის რეალური გაცვლითი კურსის გავლენას.

63. $NFA_t = FAB_t - FLB_t$
64. $FAB_t = f((GIR + OAF)_t, ER_t)$
65. $FLB_t = f(Y_t, EER_t)$
66. $ER_{t+1} = ER_t$
67. $EER_{t+1} = EER_t$
68. $NFA\_NBG_t = GIR_t / GIR_{t-1} * NFA\_NBG_{t-1}$
69. $NFA\_RoE_t = NFA_t - NFA\_NBG_t$
70. $DA_t = M3_t - NFA_t$
71. $M3_t = RM3_t * CPI_t$
72. $M2_t = RM2_t * CPI_t$
73. $Cob_t = RCob_t * CPI_t$
74. $NCG_t = f(NCSC)$
75. $NCP_t = DA_t - NCG_t - NCP_t$
76. $OIN_t = f(ARMA)$
77. $RM3_t = f(YR_t, RMPR_t, RM3_{t-1})$
78. $RM2_t = f(YR_t, RMPR_t, RM2_{t-1})$
79. $RCob_t = f(YR_t, IRS_t, Cob_{t-1}, Add\_Factor_t)$
80. $RMPR_t = ((1 + \% \Delta MPR_t) / (1 + \% \Delta CPI_t) - 1) * 100$
81. $IRS_t = IRLR_t - IRDR_t$
82. $IRLR_t = f(ARMA)$
83. $DCD_t = M2_t - Cob_t$
84. $FCD_t = M3_t - M2_t$
85. $Inf_t = f(Inf_{t-1}, Y_t^{gap}, RER_t)$
86. $RER_t = \% \Delta RER_t$
87. $Y_t^{gap} = \% \Delta YR_t - \% \Delta YR_t^p$
88. $Def_t = f(Def_{t-1}, Y_t^{gap}, RER_t, MPR_t)$
89. $GIR_t = IM_t * (RIM/12)$
90. $MV3_t = Y_t / M3_t$
91. $MV2_t = Y_t / M2_t$
92. $CD_t = FCD_t / (DCD_t + FCD_t)$
93. $CPI_t = CPI_{t-1} * (1 + Inf_t / 100)$
94. $Defi_t = Defi_{t-1} * (1 + Def_t / 100)$

გამოყენებული ცვლადების მნიშვნელობები

- Add Factor - დამატებითი ფაქტორი
- ANA- არაფინანსური აქტივების ზრდა
- ARMA- ავტო რეგრესიული & მცოცავი საშუალოს მოდელი
- C - მთლიანი მოხმარება
- CAB- მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი
- CD - დოლარიზაციის კოეფიციენტი
- C^G -სახელმწიფო მოხმარება
- CIP -მოგების გადასახადი
- Cob - ბანკებს გარეთ არსებული ფულის მასა
- COF-შრომის ანაზღაურება
- C^P -კერძო მოხმარება
- CPI-სამომხმარებლო ფასების ინდექსი
- CR - მთლიანი რეალური მოხმარება
- CR^G -სახელმწიფო რეალური მოხმარება
- CR^P -კერძო რეალური მოხმარება
- DA - ბანკების საშინაო აქტივები
- DCD - დეპოზიტები ეროვნულ ვალუტაში
- DEF - მშპ-ს დეფლატორის %-ლი ცვლილება
- DEF_i - მშპ-ს დეფლატორის ინდექსი
- DNA- არაფინანსური აქტივების კლება
- EER - ლარი/დოლარის გაცვლითი კურსი (პერიოდის საშუალო)
- EPI-ექსპორტის ფასების ინდექსი
- ER - ლარი/დოლარის გაცვლითი კურსი (პერიოდის ბოლო)
- EX - საქონლისა და მომსახურების ექსპორტი
- EX^G - საქონლის ექსპორტი
- EXP- ხარჯები
- EXR - საქონლისა და მომსახურების რეალური ექსპორტი
- EX^S - მომსახურების ექსპორტი
- EXT -აქციზის გადასახადი
- FAB - ბანკების უცხოური აქტივები
- FCD - დეპოზიტები უცხოურ ვალუტაში
- FLB - ბანკების უცხოური ვალდებულებები
- GIR - ოფიციალური საერთაშორისო რეზერვები
- GR - გრანტები (შემოსავლის მხარე)
- GRA- გრანტები (ხარჯების მხარე)

I - მთლიანი ინვესტიციები
ID - იმპორტის გადასახადი
I^G -სახელმწიფო ინვესტიციები
IM - საქონლისა და მომსახურების იმპორტი
IM^G - საქონლის იმპორტი
IMR -საქონლისა და მომსახურების რეალური იმპორტი
IM^S - მომსახურების იმპორტი
INF - სამომხმარებლო ფასების ინფლაცია
INT- პროცენტის ხარჯი
INT^D- საშინაო პროცენტის ხარჯი
INT^E- საგარეო პროცენტის ხარჯი
IPI-იმპორტის ფასების ინდექსი
I^P -კერძო ინვესტიციები
IR - რეალური მთლიანი ინვესტიციები
IRDR - დეპოზიტების რეალური საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი
IRLR- სესხების რეალური საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი
IR^P -კერძო რეალური ინვესტიციები
IRS - საპროცენტო განაკვეთის სპრედი
KB- კაპიტალისა და ფინანსური ანგარიშის ბალანსი
M2 - ფართო ფულის მასა M2
M3 - ფართო ფულის მასა M3
MPR - მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი
MV2 – M2 ფულის მიმოქცევის სიჩქარე
MV3 – M3 ფულის მიმოქცევის სიჩქარე
NAFA- ფინანსური აქტივების წმინდა ზრდა
NAFA^D- საშინაო ფინანსური აქტივების წმინდა ზრდა
NAFA^F- უცხოური ფინანსური აქტივების წმინდა ზრდა
NANA- არაფინანსური აქტივების წმინდა ზრდა
NCFBS-საბანკო სექტორის წმინდა კაპიტალის შემოდინება
NCFG-სამთავრო სექტორის წმინდა კაპიტალის შემოდინება
NCFP- კერძო სექტორის წმინდა კაპიტალის შემოდინება
NCG - მთავრობის წმინდა დავალიანება
NCP - კერძო სექტორის წმინდა დავალიანება
NCSC- დეპოზიტებზე ნაშთის ცვლილება
NCSC^{CB}- დეპოზიტზე ნაშთის ცვლილება ეროვნულ ბანკში
NCSC^{COM}-დეპოზიტზე ნაშთის ცვლილება კომერციულ ბანკებში

NFA - ბანკების წმინდა უცხოური აქტივები
NFA_NBG - ეროვნული ბანკის წმინდა უცხოური აქტივები
NFA_RoE - დანარჩენი ეკონომიკის წმინდა უცხოური აქტივები
NFIG- სახელმწიფო წმინდა ფაქტორული შემოსავლები
NFIP-კერძო წმინდა ფაქტორული შემოსავლები
NFI-წმინდა ფაქტორული შემოსავლები
NIL^D-საშინაო ვალდებულებების წმინდა ზრდა
NIL^F-საგარეო ვალდებულებების წმინდა ზრდა
NIL-ვალდებულებების წმინდა ზრდა
NLB- მთლიანი სალდო
NOB-საოპერაციო სალდო
OE- სხვა ხარჯები
OFA - სხვა უცხოური აქტივები
OIN - სხვა წმინდა მუხლები
OR- სხვა შემოსავლები
OT - სხვა გადასახადები
POP - მოსახლეობის რაოდენობა
PIT - საშემოსავლო გადასახადი
RCob - რეალური ბანკებს გარეთ არსებული ფულის მასა
REER-რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსის ინდექსი
RER - ლარი/დოლარის რეალური გაცვლითი კურსის ზრდის ტემპი
RERⁱ - ლარი/დოლარის რეალური გაცვლითი კურსის ინდექსი
RET - ქონების გადასახადი
RIM - იმპორტის ჯერადი რეზერვები
RM2 - რეალური ფართო ფულის მასა M2
RM3 - რეალური ფართო ფულის მასა M3
RMPR -რეალური მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი
SB-სოციალური უზრუნველყოფა
SUB - სუბსიდიები
TB-სავაჭრო ბალანსი
TPShX- 9 უმსხვილესი სავაჭრო პარტნიორის ექსპორტის წილი მთლიან ექსპორტში
TOT-საგარო სავაჭრო პირობები
TR -მთლიანი შემოსავლები
TRG -მთლიანი შემოსავლები და გრანტები
TRIP- კერძო წმინდა ტრანსფერტული შემოსავლები
TRIPG- სახელმწიფო წმინდა ტრანსფერტული შემოსავლები
TRI-წმინდა ტრანსფერტული შემოსავლები
TXR- საგადასახადო შემოსავლები

UGS-საქონელი და მომსახურება

VAR^{comp}- ვექტორული ავტორეგრესიით დათვლილი მშპ-ს კომპონენტების გავლენა

VAT - დამატებული ღირებულების გადასახადი

Y- ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტი

Y^{gap} - მშპ-ს გაპი

YPC-მშპ ერთ სულ მოსახლეზე

YR^P- კალმანის ფილტრით გაანგარიშებული პოტენციური რეალური მშპ

YR-რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტი

YTP- 9 უმსხვილესი სავაჭრო პარტნიორის ქვეყნების მშპ-ს ზრდის პროგნოზები

ΔR- რეზერვების ცვლილება